

Turbulens i handeln med hemelektronik – Asiatiska nätbutiker väcker misstankar

Enligt Finsk Handels undersökning gör finländare oftast sina inköp av hemelektronik i butikerna Gigantti, Prisma och Power och i nätbutiken Verkkokauppa.com. I slutet av förra året började försäljningen av hemelektronik minska från pandemins rekordsiffror, och försäljningen kan möta svårigheter under en lång tid framöver på grund av logistikproblem, Kinas coronanedstängningar och komponentbristen. Finländare köper helst inte begagnad elektronik, men förändringar kan ske under de närmaste åren.*

När finländare handlar hemelektronik besöker de vanligtvis Giganttis, Prismas och Powers fysiska butiker samt nätbutiken Verkkokauppa.com. Gigantti, Power och Verkkokauppa.com dominerar handeln med stora hushållsapparater samt underhållnings-, informations- och kommunikationselektronik, men Prisma och Tokmanni är finländarnas mest besökta butiker av små hushållsapparater innan branschens egentliga fackaffärer.

”Vid sidan om bruksvaruhandeln har stormarknaderna också tagit över handeln med hemelektronik och elektronik och ökat den inhemska konkurrensen inom branschen”, konstaterar Finsk Handels chefsekonom **Jaana Kurjenoja**.

Svårigheterna inom handeln med hemelektronik kan fortsätta tills nästa år

Allteftersom tekniken utvecklats har hemelektronikens relativa pris redan länge sjunkit. Hushållen köper större mängder och mer utvecklad elektronik än förr, allteftersom hemmen, vardagen och fritiden elektrifieras och digitaliseras.

Helt i slutet av förra året svängde emellertid den uppåtgående trenden i motsatt riktning. Omsättningen för och försäljningen i handeln med hushållsapparater och elektronik minskade under årets sista kvartal och utvecklingen har även fortsatt under det pågående året. Orsakerna bakom detta har naturligtvis varit problem med logistiken och tillgängligheten hos produkterna.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina och Kinas coronanedstängningar kommer att förlänga svårigheterna inom handeln.

”När man ännu under slutet av föregående år uppskattade att problemen inom logistikkedjorna och bristen på containrar och komponenter lättar senast under kommande höst, kan normaliseringen av läget nu skjutas långt in på nästa års sida”, säger Kurjenoja om framtiden.

Finländare misstänksamma mot pålitligheten hos asiatiska näthandeln

Enligt en bedömning av Finsk Handel görs 47 procent av inköpen i euro av hemelektronikprodukterna från butiker, 35 procent beställs från nätbutiker av företag i Finland och 18 procent från utländska nätbutiker. Hemelektronik är euromässigt den största produktklassen inom digitala köp: Finsk Handel uppskattade i mars att finländarna gjorde digitala köp av hemelektronik för 1 750 miljoner euro under förra året.

Köp från nätbutiker utanför Europa, särskilt från asiatiska nätbutiker minskade avsevärt under förra årets slut. Förutom tillgängligheten av produkter och förlängda leveranstider påverkades handeln även av momsreformer för import som började gälla sommaren 2021.

”Finländare verkar även vara rätt skeptiska mot tillförlitligheten hos asiatiska nätbutiker, eftersom 62 procent av hemelektronikens kunder är misstänksamma över produktsäkerheten hos elektronik som säljs från Asien”, kommenterar Kurjenoja undersökningens resultat.

Andelen köp som görs i utländska nätbutiker varierar mycket mellan olika produktklasser. Till exempel köps stora hushållsapparater till största delen enbart från Finland, medan hälften av nätköpen av mobiltelefoner och deras reserv- och tilläggsdelar görs utanför Finland.

Mobiltelefoner den mest köpta produktkategorin

Nätbutiken väljs som inköpsställe framförallt på grund av priset, men pålitlighet och omfattande utbud är också viktiga kriterier för nätbutiker. Utbudet som urvalskriterium för nätbutiker betonas särskilt när man köper hemelektronik och pålitligheten när man köper små hushållsapparater och elektronikprodukter inom produktklasserna skönhet, hygien och hälsa. Den fysiska butiken väljs oftast som inköpsplats på basis av pris och plats.

Bland alla produkter inom hemelektronik köpte finländarna flest mobiltelefoner och reserv- och tilläggsdelar till dem. De mest allmänna mobiltelefonvarumärken bland finländare är Samsung, Apple, Huawei och OnePlus, varav Huaweis ägare högst troligen kommer att byta varumärke. Ägarna av Apple och OnePlus i sin tur använder sin telefon mest aktivt för olika funktioner under konsumentens inköpsväg.

”Trots att meddelanden och nätbanken är de mobilfunktioner som används mest frekvent, sköter konsumenterna även olika skeden av köpstigen mobil”, berättar Kurjenoja.

Nästan en fjärdedel av finländarna köpte hemelektronik via mobil förra året.

Att köpa begagnad elektronik kan bli mer populärt allteftersom utbudet växer

Finländarna verkar inte ha svårt med att återvinna elektronik. Även om nästan hälften av hemelektronikens konsumenter erkänner att de har gammal elektronik i hemmets vrår, upplever största delen att återvinning av den är enkelt.

Konsumenterna köper emellertid ogärna begagnad elektronik, även om attityderna kring detta kan ändras i framtiden allteftersom nya butiker för begagnad och underhållen elektronik träder in på marknaden.

”Marknaden för begagnade och underhållna elektronikprodukter kan få ett extra uppsving av ansvarstrenden som blir kraftigare samt de nuvarande problemen med tillgängligheten hos produkterna”, anser Kurjenoja.

Ytterligare information: Jaana Kurjenoja, chefsekonom, Finsk Handel, tfn 040 820 5378, jaana.kurjenoja(at)kauppa.fi

* Chefsekonom Jaana Kurjenoja har gjort Finsk Handels undersökning om konsumenten och konsumentmarknaden inom hemelektronik och elektronik. Huvudkällorna är bland annat statistik från Gotech och Statistikcentralen samt Statistas internationella

konsumentenkät och en konsumentenkät som planerats av Kurjenoja samt genomförd av Kantar TNS:n, vars resultat Kurjenoja även analyserade.